

Euroopa Liit
Ühtekuuluvusfond
Euroopa Regionaalarengu Fond

Eesti tuleviku heaks

Struktuurfondide rahad veemajanduses Milleks? Kuidas? Kellele?

Antti Tooming
Keskkonnaministeerium
Veeosakond, Projektide büroo juhataja
antti.tooming@envir.ee

MILLEKS?

Vee ja kanalisatsiooni infrastruktuur on vana ja amortiseerunud, joogivesi ei vasta nõuetele, reoveepuhastus ei ole nõuetekohane, elanikkond ei ole piisavalt haaratud vee ja kanalisatsiooni süsteemiga.

Eesmärk on elanikele nõuetekohase veevarustuse- ja kanalisatsiooniteenuse osutamiseks vajalike ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamine.

MILLEKS?

- **Veepoliitika raamdirektiiv 200/60/EÜ**

Eesmärgiks on saavutada veekogude hea seisund ja hoida veekogude head seisundit

- **Asulareovee puhastamise direktiiv 91/271/EMÜ**

Eesmärgiks on kaitsta keskkonda asula reovee suublasse juhtimisest tulenevate kahjulike mõjude eest, milleks tuleb reovesi reoveekogumisaladel kokku koguda ning seejärel puhastada.

- **Nitraadi direktiiv 91/676/EÜ**

Eesmärgiks on eelkõige piirata põllumajandustootmisest pärineva reostuse mõju pinna- ja põhjaveele

- **Joogiveedirektiiv 98/83/ EÜ**

Eesmärgiks on kaitsta inimese tervist joogivee mistahes saastatusest tulenevate kahjulike mõjude eest, tagades joogivee tervislikkuse ja puhtuse.

MILLEKS?

Asulareovee puhastamise direktiivi tähtajad:

Tagada reovee kogumine ja nõuetekohane puhastamine:

- Üle 10 000 ie reostuskoormusega RKA-del 2009. aasta lõpuks
- 2000-10 000 ie reostuskoormusega RKA-del 2010. aasta lõpuks

Eesmärgid:

- **Eesmärk on 2010 a lõpuks reovesi 100%-liselt kokku koguda, ühiskanalisatsiooniga liitunute % ca 95%**
- **Eesmärk 2010 a lõpuks 100% puhastitest töötab nõuetekohaselt.**

MILLEKS?

Joogiveedirektiivi 98/83/EÜ tähtajad

Viia joogivee parameetrid veevarustussüsteemides vastavusse:

- üle 2000 inimese joogiveega varustavate veevarustussüsteemide puhul 2008. aasta lõpuks
- alla 2000 inimest joogiveega varustavate veevarustussüsteemide puhul 2013. aasta lõpuks

Eesmärgid:

- **Eesmärk 2013 a tagada nõuetele vastav vesi 100%-le ühisveevärgi tarbijale.**
- **Eesmärk 2013 a tagada ühisveevärk ca 90%-le elanikkonnale.**

MILLEKS?

Investeeringute vajadused asulareovee puhastamise direktiivi ja joogiveedirektiivi nõuete täitmiseks: _

- üle 2000 ie reostuskoormusega reoveekogumisaladel ehitada välja ja rekonstrueerida ühisveevärgi ja – kanalisatsioonisüsteemid.

Hinnanguline vajadus
~ 8 miljardit krooni

- Rekonstrueerida 50 kuni 2000 ie reostuskoormusega reoveekogumisalade ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemid

Hinnanguline vajadus
~ 4 miljardit krooni

KESKKONNAMINISTEERIUM

MILLEKS?

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõikele 1 on kohaliku omavalitsuse ülesanne korraldada omavalitsuse territooriumil veevarustuse ja kanalisatsiooni arendamist ja haldamist.

Mahukad investeeringud, mistõttu vaja lisaraha nii siseriiklikult kui välisfondidest.

KUIDAS?

- Veeprojektide rahastamine toimub peasjalikult läbi SA KIK veemajanduse programmi ja Ühtekuuluvusfondi projektide.
- Perioodil 2004-2006 rahastati ka läbi ERDFi veekogude tervendamise projekte ja jääkreostuse likvideerimist.
- Enne liitumist EL-ga rahastati veeprojekte ka EL-i eelstruktuurivahenditest (Phare, ISPA) ja bilateraalsest abist.
- Lisaks rahastavad projekte ka kohalikud omavalitsused ja vee-ettevõtted.

KUIDAS?

Euroopa Liidu programmiperioodi 2004-2006 Ühtekuuluvusfond:

- Projektide maksimaalne ÜF kaasrahastamise määr oli 85%;
- 15% omafinantseering kaeti taotleja (kohaliku omavalitsus või sellele kuuluv vee-ettevõtte) ja SA KIK eelarvest;
- Kokku rahastati 13 projekti kogumaksumusega 5 miljardit krooni;
- Projektidesse on kaasatud ligikaudu 80 kohalikku omavalitsust;
- Reaalne elluviimine alles käib, ehitustööd kestavad 2010. aasta lõpuni;
- 2006-2007 suured probleemid projektide kallinemisega.
- SA KIK ja Keskkonnaministeeriumi poolt projekte täiendavalt toetatud ligemale 900 miljoni krooni ulatuses

KELLELE?

Perioodil 2004-2006 sai Euroopa Komisjoni poolt heakskiidu 13 veeprojekti.

Projektidest 6 on lõppenud:

1. Tartu tunnelkollektor (K2) - 120 MEEK
2. Viljandi reoveepuhasti - 100 MEEK
3. Narva reoveepuhasti - 140 MEEK
4. Tartu vee- ja reovee projekt (50+50) – 334 MEEK
5. Valga vee- ja reovee projekt - 135 MEEK
6. Rapla vee- ja reoveeprojekt (Rapla linn ja vald, Kehtna vald) - 89 MEEK

KELLELE?

7 projekti veel elluviimisel:

1. Kohtla-Järve regionaalse reoveepuhasti rekonstrueerimise projekt (Kohtla-Järve, Kiviõli, Jõhvi, Püssi, Kohtla-Nõmme) – 660 MEEK
2. Pärnu ja Paide veemajandusprojekt (Pärnu linn, Sindi, Audru, Paikuse ja Paide vald) - 580 MEEK
3. Narva veemajandusprojekt (Narva linn) - 148 MEEK
4. Viimsi veemajandusprojekt - 250 MEEK
5. Matsalu veemajandusprojekt (18 KOV Lääne, Rapla ja Pärnu maakonnast) sh. Märjamaa, Haapsalu, Lihula – 820 MEEK
6. Läänesaarte veemajandusprojekt (17 KOV Saare ja Hiiu maakonnast) sh. Kuressaare, Kärdla – 400 MEEK
7. Emajõe ja Võhandu veemajandusprojekt (28 KOV Tartu, Jõgeva, Ida-Viru, Põlva ja Võru maakonnast) sh. Elva, Põlva, Võru, Röpina 1 200 MEEK

KELLELE?

Suuremad asulad ja linnad kus aktiivne projektide elluviimine veel käib:

Kuressaare linn

Paide linn

Põlva linn

Haapsalu linn

Kärdla linn

Elva linn

Võru linn

Põlva linn

Räpina linn

Viimsi vald

Kohtla-Järve linn

Jõhvi linn

Kiviõli linn

Püssi linn

Märjamaa

Lihula

KUIDAS?

Euroopa Liidu programmiperioodi 2007-2013 Ühtekuuluvusfondi raha veemajandusele:

- Euroopa Liidu raha 7 miljardit krooni;
- 600 miljonit krooni jääkreostuse likvideerimiseks ja vooluveekogude tervendamiseks (nn paisude projekt);
- 6,4 miljardit kroon veeinfrastruktuuriprojektidele;
- Taotlejate omavahendid ligikaudu 30% ehk 2,1 miljardit krooni;
- Projektide kogumaht 8,5 miljardit krooni.

KUIDAS?

- Avatud ehk konkurentsipõhine taotlemine;
- Prioriteediks suuremad ehk üle 2000 ie asulad;
- Taotlejateks ja projektide elluviiateks KOVid või KOVdele kuuluvad vee-ettevõtted;
- I taotlusvoor (augustis 2008) laekus 35 taotlust kogusummas 6,8 miljardit krooni;
- ÜF toetuse rahaline maht 5 miljardit krooni;
- Omaosaluse rahaline maht 1,7 miljardit krooni;
- Elluviimine 2009-2015 aastal.

KELLELE?

Suuremad ja olulisemad 2007-2013 I taotlusvoorud projektid:

- Narva linn
- Kohtla-Järve linn
- Maardu linn
- Pärnu linn
- Rakvere linn
- Sillamäe linn
- Saku vald
- Rae vald

TÄNAN!

